

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci **žalobce: J.N.S.**, nar...., t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, *zastoupený JUDr. Daliborem Lípou, advokátem, se sídlem Karlovy Vary, Vyšehradská 12*, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064, Praha 7, Nad Štolou 936/3, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 5. 2017, č. j. MV-61874-3/OAM-2017,**

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 17. 5. 2017, č. j. MV-61874-3/OAM-2017 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen žalobci zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 8.305,- Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Dalibora Lípy.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“), zastaveno řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany.

Žalobce v žalobě tvrdil, že s ohledem na fakt, že je povinnost správního orgánu zkoumat, zda nedojde k případnému ohrožení žalobce nebezpečím vážné újmy na území Angolské republiky, je napadené rozhodnutí nedostatečně odůvodněné. Žalobce naposledy žádal o mezinárodní ochranu před 13 lety, a správní orgán se vůbec nezabýval situací v zemi

původu v současném správním řízení a případným tamějším vývojem politické situace. I odůvodnění rozhodnutí je nedostatečné, když pouhý fakt, že žalobce již v minulosti o mezinárodní ochranu žádal, postačil žalovanému k rezignaci na zkoumání situace v zemi původu, a na to, zda členům opozičních politických stran v Angole skutečně hrozí jakékoliv nebezpečí. Podle žalobce je třeba vzít v potaz i specifické okolnosti jeho života a zkoumat naplnění podmínek ustanovení § 14 zákona o azylu. Případ žalobce je dle jeho názoru možné vnímat jako případ hodný zvláštního zřetele, zejména, ale nejenom proto, že žalobce se cítí být obyvatelem České republiky (dále jen „ČR“), neboť zde pobývá od roku 1986, tedy více jak 30 let, ve státě svého původu nemá žádné vazby a cítil by se tam jako cizinec. Naopak ČR je pro něho druhou vlastí, kde prožil prakticky celý dospělý život, integroval se a vedl zde bezúhonný život. Vychoval zde syna, státního příslušníka ČR a má zde veškeré přátele. Představa, že by musel po takové integraci do české společnosti vycestovat v důsledku administrativních (správních) deliktů na úseku pobytu cizinců prakticky na druhou stranu zeměkoule a ve svých takřka padesáti letech se začleňovat do jiné, pro žalobce již vzdálené společnosti, je pro něj absolutně devastující. Žalobce se navíc v ČR v roce 2015-2016 léčil v psychiatrické nemoci, byl pacientem psychiatrické nemocnice Bohnice a obává se, že v případě předání do země jeho původu se mu žádné adekvátní péče nedostane. Psychiatrické potíže žalobce jsou dle jeho názoru z části také důsledkem problémů s pobytovým oprávněním, kterým je žalobce v posledních letech vystaven, které aktuálně dospěly až k zajištění žalobce. Žalobce dále připomněl, že po svém zajištění v ZZC Balková podal žádost o mezinárodní ochranu, kde jako důvod své žádosti uvedl své členství k politické straně UNITA a dále i své v ČR získané politologické vzdělání a s tím související nemožnost uplatnění v zemi původu, a konečně i svůj zdejší třicetiletý pobyt. Podle žalobce správní orgán porušil § 3, § 50 odst. 2 a 3 správního řádu (dále jen „s. ř.“), když nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dále bylo podle žalobce porušeno ustanovení § 52 s. ř., když žalovaný neprovedl důkazy potřebné ke zjištění stavu věci. Žalobce připomněl, že aktuální řízení o mezinárodní ochraně probíhalo před správním orgánem toliko písemně, kdy žalobce vůbec nedostal možnost svou žádost rozvést a vysvětlit. Žalobce tak učinil až písemně, po doručení napadeného rozhodnutí žalovaného, a toto vyjádření přiložil jako přílohu žaloby s tím, že se jedná o vysvětlení okolností žalobcova života v zemi původu a jeho přicestování do ČR v roce 1986. Dle žalobce tak nebyly splněny podmínky § 11a zákona o azylu k zastavení řízení, když se správní orgán nedostatečně zabýval a nedostatečně odůvodnil naplnění důvodů k zastavení řízení. Žalobce připomněl ve svém vyjádření přiloženém k žalobě, že tehdy uvedl, že jsou členy FNLA nebo byli členy FNLA a jeho rodiče, příbuzní a známí za to zaplatili životem. Pochází z provincie na severu Angoly, která byla ovládaná vůdcem Holden Roberto, a všichni občané žijící v této oblasti se museli stát členy této strany. Členové této strany měli určité výhody, ač museli být všichni členy této strany. Žalobce tvrdil, že byli v Angole vždy diskriminováni a jsou do dnešního dne a bude to pokračovat dál. Byli vždy považováni za ZaZa, protože provincie sousedí s Kongem a lidé pocházející z této oblasti v jiných oblastech Angoly nejsou akceptováni a přijímání odjakživa. Žalobce jako mladého kluka politika nezajímala, ani jí nerozuměl. Protože jeho rodiče byly členy FNLA, byli všichni považováni za členy této strany automaticky. V hlavním městě a jiným městům vládla strana MPLA, která do dnes je nejsilnější stranou v Angole. Žalobce připomněl, že školní systém v Angole a ČR je rozdílný, vysoká škola neexistovala v Angole, protože Angola neměla připravené kantory, kteří by mohli vyučovat na vysokých školách. Žalobce studoval na Vyšší odborné škole v Luandě. Byla to pro něho riskantní cesta, protože

pochází z provincie, která sousedí se Zairem a jsou považováni za Zairčany. Žalobce se neztotožnil s politikou MPLA, která diskriminovala jiné strany a vedla špatnou politiku vůči obyvatelstvu a žalobce začal dávat za pravdu svým rodičům, když viděl jakým způsobem MPLA vládne a hospodaří se státním majetkem. Žalobce se stal členem strany UNITA v hlavním městě a byl zvolen zástupcem pro oblast kultury. Stejný obor chtěl studovat na vyšší odborné škole. Zúčastnil se různých shromáždění, schůzí a setkání. Nosili různé symboly UNITA. Vždycky byl terčem výhrůžek zabitím. Někteří členové UNITA zmizeli, ostatní byli nezvěstní, ostatní mučeni ve vězení. Stalo se několikrát, že vojáci MPLA vedení prezidentem dělali razii proti členům jiných stran. Když žalobce, který bydlel na periférii hlavního města Loanda, u některých členů UNITA slyšel střelbu, utíkali daleko do lesa se ukrýt na několik dnů. Následně přestali nosit znaky propagující UNITA, aby se tomuto vyhnuli. Jednou se žalobce dozvěděl, že angolská vláda (MPLA) navazuje styky se socialistickými státy o stipendiích a studiích v zahraničí. Této možnosti využil i žalobce, který si řekl, že je Angolan a jsou to jejich peníze nebo peníze státu, ale ne peníze MPLA. Jestli Angola posílá studenty do zahraničí, žalobce také jako Angolan na to má právo. Žalobci se nejprve nedařilo získat pas. Poté mu pomohla katolická charita, která se za něho zapřísáhla u emigračního úřadu, že žalobce není členem UNITA. Žalobci se na základě toho podařilo vycestovat do Československa. V Československu žalobce s ostatními členy UNITA neskrývali své členství, a když to zjistila tehdejší ambasáda Angoly, zrušila jim stipendia s tím, že se nikdy nemusí ukázat v Angole, že zneužili MPLA jako členové jiné strany, protože podle tvrzení ambasády stipendia byla udělována pouze členům MPLA, což však nebyla pravda, neboť možnosti využili všichni bez rozdílu členství ve straně. Žalobce měl za to, že na to doplatil, protože členové UNITA, kteří své členství skryli, neměli žádné problémy. Žalobce měl za to, že je to jeho osobní právo hlásit se k určité straně. Žalobce uvedl, že jeho návrat do Angoly znamená jeho konec. Jeho jméno je známo v Angole, je známo, že je členem UNITA, který studoval v Československu. Toto se dozvěděli prostřednictvím angolské ambasády, která zde tehdy fungovala. Tato poslala jeho jméno do Angoly na ministerstvo, které mělo na starosti stipendia a také na ministerstvo zahraničních věcí. Žalobce uváděl, že toto slyšel přímo z úst tehdejšího velvyslance, když se šel tehdy zeptat, proč mu zrušili stipendium, na ambasádu Angoly na Letné.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby s tím, že v průběhu správního řízení o v pořadí již třetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti ve smyslu zákona o azylu, ani nepoukázal na žádné podstatné změny okolností případu a správní orgán neshledal takové nové skutečnosti či okolností, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by žalobce byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Žalovaný připomněl, že poprvé žalobce žádal o mezinárodní ochranu dne 12. 1. 1995, podruhé dne 30. 6. 2004. Žalovaný provedl srovnání s jeho tvrzeními, které žalobce učinil v předchozích správních řízeních a nyní v posuzovaném případě a žalovaný neshledal žádné nové skutečnosti nasvědčující důvodným obavám žalobce z pronásledování či z vážné újmy. Žalobce podle žalovaného nepoukázal rovněž na žádnou podstatnou změnu okolností svého případu. Dle žalovaného byl žalobci dán v průběhu předchozích dvou správních řízení dostatečný prostor k popsání všech důvodů žádostí. V řízení o první žádosti uváděl žalobce jako jediný důvod odchodu z vlasti studium v bývalém Československu na základě mezivládní dohody. O udělení mezinárodní ochrany pak požádal proto, aby si legalizoval pobyt v ČR poté, co mu bylo zrušeno povolení k pobytu, aby zde mohl studovat a být

v blízkosti svého syna a integrovat se do společnosti. V rámci předešlého řízení žalobce uváděl, že se nemůže vrátit do Angoly, protože tam již nemá žádné blízké příbuzné, když jeho bratři a matka zahynuli za občanské války a otec zemřel ve vězení kvůli členství ve straně FNLA, a protože se obává pronásledování kvůli politické příslušnosti svých rodičů a kvůli svému členství v opoziční straně FNLA. Žalobce rovněž v předešlém řízení zmiňoval devastaci země v důsledku občanské války, nezaměstnanost, bídu, absenci svobody, mizení osob a likvidaci opozice ze strany vládnoucí MPLA. Podle žalovaného v daném řízení, kdy zopakoval žalobce svá tvrzení ohledně možného ohrožení v případě návratu do Angoly, která uváděl v předchozím správním řízení, pouze s tím rozdílem, že dříve hovořil o tom, že on a jeho rodiče se angažovali v opoziční straně FNLA, kterou nyní zaměnil za hnutí UNITA. I pokud by se jednalo o pravdivé tvrzení, je zjevné, že tato skutečnost musela být žalobci známá již v průběhu řízení o předchozích žádostech o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce tak měl možnost a povinnost tuto skutečnost uvést již tehdy a je důsledkem pouze vlastního zavinění žalobce, že správní orgán posuzoval v přechodných řízeních otázku členství žalobce a jeho rodičů pouze ve vztahu ke straně FNLA, nikoliv k hnutí UNITA. Podle žalovaného je rovněž třeba dodat, že vyjádření žalobce v průběhu jednotlivých azylových řízení a z jejich vzájemného porovnání vyplývá naprostá nevěrohodnost tvrzení žalobce ohledně členství v jakékoliv opoziční straně. Podle žalovaného případné nové skutečnosti musí být vždy takového charakteru, že jde o podstatnou měnu okolností se vztahem k pronásledování nebo hrozbě vážné újmy a žadatel je musí uvést ve svém podání, přičemž ne každá nová skutečnost zároveň tyto podmínky naplňuje. Ministerstvo vnitra pak o režimu další opakované žádosti rozhoduje v mikrořízení podle § 11a odst. 3 zákona o azylu a řízení buď zastaví, nebo žadatele vyzve, aby se dostavil k poskytnutí údajů k podané žádosti, což vždy jasně indikuje, že ministerstvo vyhodnotilo žádost jako přípustnou a činí další kroky v řízení. Z toho důvodu je třeba odmítnout výtky žalobce, že správní řízení s ním probíhalo toliko písemně, když žalobce nedostal možnost svou žádost rozvést a vysvětlit. Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je vždy samotný žadatel. Otázka udělení či neudělení humanitárního azylu v aktuálním řízení nebyla vůbec řešena, na rozdíl od předchozích správních řízení, v nichž se správní orgán otázkou, zda měl být žalobci udělen humanitární azyl, zabýval. Pokud by správní orgán shledal v případě žalobce důvody hodné zvláštního zřetele, mohl by žádost žalobce dle § 11a odst. 4 zákona o azylu posoudit jako přípustnou a rozhodnout o ní meritorně. Důvody k takovému postupu však žalovaný neshledal.

Žalobce v replice uvedl, že napadené rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Rovněž není napadené rozhodnutí tak náležitě odůvodněno v rozporu s § 68 odst. 3 s. ř., kdy žalovaný uvádí, že v případě opakované žádosti o mezinárodní ochranu je rozhodováno v jakémsi mikrořízení, nezabývá ho to své rozhodnutí řádně odůvodnit. Nedostatečnost odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení dokladuje samotná skutečnost, že vyjádření žalovaného k žalobě je výrazně obsáhlejší než odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný má ale za povinnost primárně odůvodnit rozhodnutí v nalézacím řízení tak, aby mohl o žádosti spravedlivě rozhodnout na základě dostatečně zjištěných podkladů. Na tuto povinnost žalovaný rezignoval. V napadeném rozhodnutí absentuje dostatečné zdůvodnění, proč se správní orgán rozhodl označit žádost jako nepřípustnou a řízení zastavit. Stejně tak zcela absentuje posouzení současné situace v domovské zemi účastníka řízení a posouzení jeho vývoje na území po dobu posledních

třináct let od poslední žádosti v roce 2004. Správní orgán ani okrajově nezkoumal samotné azylové důvody žalobce a jeho opakovanou žádost označil hned za nedůvodnou a nevedl s žalobcem de facto žádné správní řízení. Mikrořízení správní řád nezná. V případě žalobce je zde zcela několik zásadních změn, které brání zastavení řízení podle § 11a odst. 3 zákona o azylu. Žalobce detailně popsal svou situaci a své obavy z návratu do vlasti, kdy uvádí jednak obavu z pronásledování z důvodu politické příslušnosti a jednak obavu z útlu z důvodu etnického původu. Především žalobce myslel obavu z důvodu jeho pronásledování stran z jeho dlouhodobého pobytu v liberální zemi, kde získal vzdělání a návyky demokratické společnosti. Právě tato obava se naprosto zásadním způsobem prohloubila a získala na důležitosti od poslední žádosti v roce 2004, tedy před třinácti lety. Žalobce má za to, že samotná doba od poslední žádosti má zcela zásadní vliv na nové skutečnosti v žádosti o mezinárodní ochranu. Správní orgán nemůže bez dalšího konstatovat, že situace žalobce se nijak za třináct let nezměnila. Tato skutečnost má zcela jistě minimálně zásadní vliv na posouzení, zda-li nejsou důvody hodné zvláštního zřetele, posoudit žádost jako přípustnou dle § 11a odst. 4 zákona o azylu. Na toto posouzení správní orgán zcela rezignoval, což je vzhledem k uplynulé době od posouzení poslední žádosti žalobce zcela zásadní pochybení zakládající nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Dle žalobce dlouhodobost jeho pobytu v ČR a uplynulá doba od poslední žádosti by měly a mohly mít vliv na posouzení možnosti udělení azylu z humanitárních důvodů, neboť kdy jindy by měl žalovaný tyto důvody posoudit než v případě žadatele, který v ČR pobývá 30 let a má zde přímé rodinné příslušníky a zároveň v zemi původu již nemá naprosto ničeho a ještě by tam mohl být vystaven útlu. Důvody pro udělení humanitárního azylu se od doby žalobcovy poslední žádosti změnily zcela diametrálním způsobem, a byť na tento druh azylu není právní nárok, správní orgán se jeho možností udělení musí zabývat. Žalobce dále poukázal na metodickou Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydanou Úřadem Vysokého komisaře pro uprchlíky OSN v roce 1992, podle níž je sotva možné, aby uprchlík dokázal každou část svého příběhu, proto je často nutné uznat žadatelovu věc i v případě pochybností. Je nesporné, že správní orgán disponující rozsáhlým aparátem určeným k zjišťování informací relevantních pro azylová řízení, má ohledně přístupu k informacím o situaci v zemi původu postavení mnohem silnější oproti žadateli o azyl. Na straně správního orgánu proto je, aby si žadatelem tvrzené skutečnosti, pokud o nich pochybuje, obstaral takové informace, které mu umožní objektivně rozhodnout, zda tvrzené skutečnosti mohou či nemohou nastat, především je ale správní orgán povinen rozhodovat na základě aktuálních informací, na což správní orgán zcela rezignoval. Správní orgán, aniž by jakkoliv zjišťoval situaci v zemi původu žalobce, která se mohla za třináct let radikálně změnit, žádost žalobce zastavil bez dalšího. Dle žalobce tak žalovaný postupoval nezákonně a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné.

Součástí správního spisu je vlastnoručně psaná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 12. 5. 2017, v níž žalobce uváděl, že byl členem politické strany UNITA a protiopozice vládnoucí strany MPLA. Někteří členové UNITA byli zabiti, někteří skončili ve vězení nebo zmizeli a v případě návratu žalobce pravděpodobně s ním zakročí, neboť už kdysi byl terčem několika výhrůžek a zabití. Musel se na několik dní ztratit v lese nebo daleko od města, aby ho nenašli. Situace v Angole se podle žalobce nezlepšila, vládnoucí strana MPLA a současná situace vede k různým zmatkům a nespokojenosti občanů. Dále žalobce namítal, že v ČR vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na FSV, žije zde od roku 1986. Tento obor vystudoval, protože chtěl změnit situaci v Angole a v důsledku politické situace

není možný jeho návrat, uplatnění a realizace toho, co studoval na Fakultě sociálních věd, a hlavně obnovit diplomatické styky s ČR. Žalobce se dozvěděl přes média, že situace v Angole je napjatá a čím dál horší, neustálá bída, kriminalita na vysoké úrovni, snadná smrt a stát není tomu schopen prý zabránit, dennodenně několik nezvěstných a mučení a neumluví se o tom vůbec. Občané stále žijí ve strachu. Mučení má žalobce na mysli ze strany vládnoucí strany MPLA. To v Angole neexistuje svobodné slovo, hodně novinářů jsou nebo byli zatýkáni. Ve svém oboru politologie a mezinárodní vztahy by žalobce pravděpodobně byl podle svého tvrzení pronásledován, protože nesouhlasí s politikou vládnoucí strany nebo státu a osvojil si demokratické hodnoty Evropy a standardy a vadilo by jim to.

Dále je součástí správního spisu žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 30. 6. 2004, kde žalobce uváděl, že nikdy on, ani nikdo z jeho rodiny, nebyli členy žádné politické strany či žádné jiné organizace. O azyl požádal proto, že do ČSSR přicestoval poprvé v září 1986 za účelem studia. Od této doby zde žije. Pouze v roce 1990 se vracel do Angoly na dvouměsíční dovolenou. Následně pokračoval ve studiu. Narodil se mu tady syn. V květnu 2004 ztratil v Praze cestovní pas a následně mu bylo řečeno, že nemá platný pobyt v ČR, proto požádal o azyl podruhé, když jednou již žádal a následně vzal svoji žádost zpět. V případě návratu do Angoly se obává, že by tam mohl být pronásledován kvůli jeho rodičům, kteří nesouhlasí s angolskou vládou. Do vlastnoručně psané žádosti tehdy žalobce uváděl, že je důvodem žádosti legalizace pobytu, snaha dostudovat Fakultu sociálních věd, snaha být blízko svého syna a snaha integrovat se do české společnosti a pracovat zde a být blízko svých kamarádů a protože je v ČR od roku 1986 a cítí se zde jako ve svém domově. Rovněž žádá proto, že v Angole už nemá žádné příbuzné. Také žádá kvůli pronásledování kvůli politické příslušnosti jeho bývalých rodičů.

V rámci pohovoru o žádosti o udělení azylu dne 10. 8. 2004 žalobce uváděl, že Angolu opustil na základě mezivládní dohody a do ČR přicestoval za možnostmi studia. Studoval zde Střední zemědělskou školu v Kloboukách u Brna do roku 1992. Následně na Německé akademii v Praze získal bakalářský akademický titul v oboru ekonomické, sociálně právní aspekty řízení - management. Od roku 1997 studuje FSV UK, obor politické vědy a mezinárodní vztahy. Zde přerušil studia, rád by se do studií vrátil. Jeho rodiče nesouhlasili s vládou, která byla u moci, měli jinou politickou orientaci a byli neustále pronásledováni. Přes nějakou mezivládní organizaci se mu podařilo získat stipendium do ČR. Byla to angolská organizace nábožensko-charitativního charakteru, na jejíž přesný název si již nevzpomíná. V Angole chodil osm let na základní školu, poté přijel do ČR. Jeho rodiče byli členy strany, která vládla na severu země, a její název zněl FNLA. Třídní členové této strany byli pronásledováni, vykořisťováni a zabíjeni. Byli podle žalobce zavíráni do vězení třeba i na doživotí. Jeho rodiče byli aktivními členy. Konkrétní funkce ve straně nezastávali, byli to řadoví členové. Jejich strana FNLA byla stranou, která bojovala za osvobození Angoly od komunistů. Žalobce sám uváděl, že byl aktivním členem mládežnické organizace FNLA. Žalobce tvrdil, že jeho otec zemřel kvůli svému politickému přesvědčení ve vězení v roce 2001. Žalobce neví, kde přesně jeho otec byl, protože žalobce byl v ČR a nebyl s ním přímo ve styku. Dozvěděl se to od kamaráda, který studoval v Praze práva. Ten byl v Angole na prázdninách a přes lidi, kteří znali žalobcova otce, se to žalobce dozvěděl. Když žalobcův otec byl zedník, ve straně se však velmi angažoval, v letech 1976 a 1977. Žalobcova matka zemřela v roce 1994, když zuřila občanská válka. Současnou situaci v Angole žalobce

nesledoval, pouze od kamarádů se občas něco dozví. Ví, že skončila občanská válka, ale problémy nadále přetrvávají, nepanuje tam svoboda slova, mnoho lidí je bez práce, je tam špatná životní situace i zdravotní péče nebo sociální jistoty. Již dva bratři žalobce zemřeli v rámci občanské války, kdy stáli na straně FNLA. Žalobce uváděl, že se nemůže do Angoly vrátit, neboť se obává pronásledování a nemá tam žádné blízké příbuzné. Když byl v roce 1990 v Angole, šel se třeba jen projít ven, říkali mu, že se na něho ptal nějaký člověk, který se však nepředstavil. Takhle v Angole zmizela podle žalobce spousta lidí. Žalobce chtěl původně v Angole zůstat o něco déle, ale bál se. Žalobce uvedl, že v kontaktu s angolskou ambasadou není, ani jí nehodlá kontaktovat, neboť jsou tam sami komunisté. V případě situace návratu do Angoly by byl ve stavu ohrožení. Žalobce uváděl, že by rád dokončil svá studia na Univerzitě Karlově.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 9. 2004 č. j. OAM-2268/VL-10-K04-2004 nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a současně bylo vysloveno, že na cizince se nevztahuje překážka k vycestování podle § 91 téhož zákona. V tomto rozhodnutí správní orgán vycházel, jak z tvrzení žalobce, tak i z aktuálních zpráv o zemi původu zabývající se postavením jednotlivých žalobcem zmíněných stran.

Součástí správního spisu nejsou žádné aktuální zprávy o zemi původu ani záznam o tom, že by žalobce byl seznámen před vydáním rozhodnutí s podklady pro toto rozhodnutí.

V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že žádost žalobce podaná 12. 5. 2017 je další opakovanou žádostí dle § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Podle § 11a odst. 3 zákona o azylu podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodu podle § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma, ministerstvo řízení usnesením zastaví. V rámci předchozích řízení žalobce uváděl jako jediný důvod odchodu z vlasti studium v bývalém Československu na základě mezivládní dohody. O udělení mezinárodní ochrany a žádal za účelem legalizace pobytu v ČR poté, co mu bylo zrušeno povolení k pobytu a aby mohl být v blízkosti svého syna, občana ČR a integrovat se do české společnosti. Tvrdil, že v Angole nemá žádné příbuzné, když jeho bratři i matka zahynuli za občanské války a otec zemřel ve vězení kvůli členství v opoziční straně FNLA a protože se obává pronásledování kvůli politické příslušnosti rodičů a svému členství v opoziční straně v FNLA. Dále žalobce uváděl devastaci země v důsledku občanské války, bídu, nezaměstnanost, absenci svobody slova, mizení osob a likvidaci opozice ze strany vládnoucí MPLA. Správní orgán posoudil důvody opakované žádosti a provedl srovnání s předchozími tvrzeními žalobce v předchozích řízeních ve věci mezinárodní ochrany. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce neuvedl v nové žádosti žádné nové skutečnosti, nepoukázal na žádnou podstatnou změnu okolností v jeho případě a správní orgán neshledal takové nové skutečnosti či okolnosti, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by jmenovaný byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Jmenovaný zopakoval svá tvrzení ohledně možného ohrožení v případě návratu do Angoly, která uváděl již v předchozím řízení, akorát s tím rozdílem, že v předchozím řízení tvrdil, že on i jeho rodiče se angažovali v FNLA a nyní v hnutí UNITA. Je zjevné, že tato skutečnost, tedy členství a angažmá žalobce a jeho rodičů v hnutí UNITA, pokud je pravdivé, byla žalobci

známa již v průběhu předchozího správního řízení a ten měl proto povinnost a možnost ji uvést již tehdy, pokud ji považoval za důvod žádosti pro udělení mezinárodní ochrany. Je tedy důsledkem pouze jeho vlastního zavinění, že tato skutečnost byla předmětem zkoumání důvodů žádosti v předchozím řízení pouze omezeně, když správní orgán posuzoval pouze členství ve straně FNLA a obecní opozici a nikoliv v konkrétním hnutí UNITA, proto se nejedná o nové skutečnosti nebo zjištění, některé nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím řízení. Dále žalovaný konstatoval, že z vyjádření žalobce k jednotlivým azylovým řízením a z jejich vzájemného srovnání vyplývá naprostá nevěrohodnost tvrzení žalobce ohledně členství v jakékoli opoziční skupině, straně či hnutí. Žalobce evidentně omylem zaměnil dvě opoziční skupiny, které vedly v době občanské války v Angole boj proti vládnoucí MPLA, tedy FNLA a UNITA. Příslušnost žalobce a jeho rodiny k protivládní a protikomunistické opozici ostatně vyvrací již skutečnost, že do tehdejšího Československa přijel za účelem studia na základě mezivládní dohody mezi komunistickými režimy ČSSR a Angolské MPLA. Jen těžko si lze představit, že by takového programu subvencovaného komunistickým angolským režimem by byla v roce 1986, tedy v době občanské války v Angole zařazena osoba jakkoliv spojená s protivládními ozbrojenými skupinami.

Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

O věci samé bylo rozhodnuto podle § 76 odst. 1 s. ř. s.

Dle § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu *„Další opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany se rozumí druhá opakovaná žádost podaná toutéž osobou po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. a), d), e), f), h) nebo j) o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a všechny žádosti následující po ní.“*

Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu *„Podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a jež svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 nebo se mu hrozí vážná újma podle ust. § 14a.“*

Dle § 11a odst. 3 věta první zákona o azylu *„Podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma, ministerstvo řízení usnesením zastaví.“*

Koncept tzv. opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany byl do zákona o azylu promítnut na základě tzv. procedurální směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. Ustanovení § 11a a násl. zohledňuje situaci, kdy je žádost podávána žadatelem opakovaně, přičemž však cizinec neuvádí žádné skutečnosti či zjištění a současně ani z úřední činnosti příslušného správního orgánu nejsou známy nové skutečnosti, které žadatel nemohl bez svého zavinění uvést již v předchozím řízení, a jež by svědčily o jeho možném pronásledování podle definice uvedené v tomto zákoně nebo hrozbě nebezpečí vážné újmy. Speciální postup pak upravuje odstavec 3 citovaného ustanovení, jež se užije v případě tzv. další opakované žádosti, tj. třetí a další v pořadí, podané po zamítnutí opakované žádosti. Plně v souladu s procedurální směrnicí je konstatováno, že, je-li na základě předchozích řízení či s ohledem na absenci podstatných změn okolností vztahujících se k pronásledování či hrozbě vážné újmy možné se domnívat, že jimi cizinec nebude vystaven, správní orgán řízení usnesením zastaví.

Jak uvádí důvodová zpráva k novelizaci zákona: „*Cílem transpozice tohoto ustanovení bylo zamezit zneužívání řízení ve věci mezinárodní ochrany, kdy není žádoucí, aby cizinci podávali stále dokola žádosti o udělení mezinárodní ochrany, i třeba pokud dosavadní řízení v téže věci dosud neskončilo (tato situace je řešena v ust. § 11b), s cílem buď zabránit návratu do země původu nebo profitovat z materiálních benefitů poskytovaných žadateli o udělení mezinárodní ochrany. Je nutné vysvětlit, že tento postup se uplatní s přihlédnutím ke všem předchozím řízením, což znamená, že všechny skutečnosti tvrzené cizincem už byly posouzeny jednak ministerstvem, ale i odvolacím soudním orgánem (podal-li cizinec opravný prostředek) a je nutné brát v úvahu i to, že pokud by byla další opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany podána po delším časovém období (jednotky let), může se osobní situace cizince nebo situace v zemi jeho původu rapidně změnit a v takovém případě by další opakovaná žádost měla být posouzena v režimu přípustnosti - zde by tedy nebyla splněna podmínka, že lze vycházet ze zjištění v minulých řízeních.*“

Jak plyne z výše uvedeného, úkolem správního orgánu v případě opakovaných žádostí cizince o udělení azylu je zkoumat, zda nedošlo k podstatné změně okolností, jež v předchozích případech vedly k zamítnutí předchozích žádostí o azyl. Dle Nejvyššího správního soudu, srov. např. jeho rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42 „*se zpravidla může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času, a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele.*“ V daném případě žalobce poprvé žádal o mezinárodní ochranu v ČR dne 12. 1. 1995, dle tehdejší právní úpravy o přiznání postavení uprchlíka dle zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících, řízení bylo vedeno pod ev. č. S008124 a postavení uprchlíka žalobci nebylo přiznáno. Tato žádost i rozhodnutí nejsou obsahem spisového materiálu, správní orgán na ně pouze v napadeném rozhodnutí odkazuje. Podruhé žalobce žádal o mezinárodní ochranu dne 30. 6. 2004, v níž uvedl, že by si chtěl legalizovat pobyt, dostudovat Fakultu sociálních věd. Dalším důvodem bylo, že tu má syna a blízké kamarády a obával se pronásledování kvůli politické příslušnosti jeho rodičů. V pohovoru uvedl, že jeho rodiče nebyly členy vládnoucí strany Lidového hnutí za osvobození Angoly (dále jen „MPLA“), ale byli členy strany, která vládla na severu země – Národní fronty osvobození Angoly (dále jen „FNLA“). Všichni

členové této strany byli pronásledováni, vykořisťováni a zabíjeni. Třetí žádost o mezinárodní ochranu podal dne 12. 5. 2017. V této žádosti žalobce uvedl, že byl členem politické strany UNITA a proti politice vládnoucí straně MPLA. V ČR vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na Fakultě sociálních věd. Tento obor vystudoval, protože chtěl změnit situaci v Angole a v důsledku té politické situace není možný jeho návrat. Chce uplatnit a realizovat to, co vystudoval a obnovit diplomatické styky s ČR. Přes média se dozvěděl, že situace v Angole je napjatá. Neexistuje tam svobodné slovo, hodně novinářů je zatýkáno, díky jeho oboru by byl pravděpodobně pronásledován, protože nesouhlasí s tamní politikou, osvojil si demokratické hodnoty Evropy, což by jim vadilo.

V souladu s ustanovení § 11a je správní orgán nejprve povinen posoudit přípustnost o další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění (srov. § 11a odst. 1 zákona o azylu). Skrze tuto konstrukci je přitom třeba nahlížet také na ve věci aplikovaný § 11a odst. 3 zákona o azylu, který stanoví podmínky, za kterých bude věcně projednána tzv. další opakovaná žádost (§ 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu). Ve vztahu k situaci v zemi původu je tedy na žalovaném, aby i on sám do svého rozhodování promítl skutečnosti, s nimiž přichází do styku při své úřední činnosti a zvážil, zda se tato situace nezměnila tak zásadním způsobem, že již odůvodňuje věcné projednání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela absentuje vyjádření k situaci v zemi původu žalobce, i když žalobce poukázal na změnu okolností jeho případu (např. obava z pronásledování z důvodu jeho začlenění v oboru politologie a mezinárodních vztahů). Žalovaný se omezil na pouhé konstatování, že „*dospěl k závěru, že výše jmenovaný neuvedl ve své další opakované žádosti o mezinárodní ochranu v ČR žádné nové skutečnosti, nepoukázal na žádnou podstatnou změnu okolností jeho případu a ani správní orgán neshledal takové nové skutečnosti či okolnosti, na jejich základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by jmenovaný byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy.*“ Přitom ze žádosti jasně vyplývá, že žalobce uvedl novou skutečnost, když ve své žádosti mimo jiné konstatoval, že „*V Angole neexistuje svobodné slovo, hodně novinářů jsou nebo byli zatýkáni. Ve svém oboru politologie a mezinárodní vztahy, pravděpodobně byl bych pronásledován, proto nesouhlasím s politikou vládnoucí strany nebo státu. Osvojil jsem si demokratické hodnoty Evropy a standard a vadilo by jim to.*“ Tento fakt žalovaný vůbec nezval v potaz. Žalovaný tedy neprovedl komparaci s touto novou skutečností, ze které by bylo možno usuzovat, že by byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy, žalovaný pouze poukázal na fakt, že „*žalobce zopakoval svá tvrzení ohledně možného ohrožení v případě návratu do Angoly, která uváděl již v předchozím řízení, pouze s tím rozdílem, že v předchozím řízení tvrdil, že on i jeho rodiče se angažovali v opoziční straně FNLA a nyní ji změnil za hnutí UNITA.*“

Soud tedy uzavírá, že pokud žadatel v další opakované žádosti uvede nové skutečnosti nebo zjištění, přičemž tyto nebyly bez vlastního zavinění žadatele předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany, je správní orgán povinen o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany meritorně rozhodnout. Soud dále doplňuje, že správní orgán teprve až v rámci věcného projednání žádosti je oprávněn meritorně posoudit, zda nově uplatněná skutečnost představuje takovou skutečnost, jež je schopna z hlediska hmotněprávního ovlivnit postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, a tedy, zda se jedná o relevantní novou

skutečnost, a nikoliv o účelovou či nedůvodnou skutečnost nebo zjištění.

S postupem žalovaného se tedy soud neztotožňuje. Správní orgán byl povinen posoudit, zda tato nová skutečnost je takového charakteru, že jde o podstatnou změnu okolností se vztahem k pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Tak tomu ovšem v daném případě nebylo.

Na základě výše uvedeného soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného pro **vady řízení** podle § 76 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a současně soud zavázal žalovaného výše uvedeným právním názorem.

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobce advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení žalobce advokátem, a to za 2 úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání repliky), přičemž sazba odměny činí 3.100,- Kč, tedy celkem 6.200,-Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2013). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami á 300,- Kč, tedy celkem 600,-Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1. 9. 2006). Dále soud přiznává ustanovenému zástupci náhradu cestovních výdajů podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu a náhradu za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu za cestu osobním vozidlem FORD FOCUS, reg. zn. ... za jízdu z Karlových Varů do Plzně a zpět (celkem 172 km) za účelem nahlížení do spisu dne 1. 8. 2017, neboť tento úkon časově souvisel s přípravou a převzetím zastoupení cizince, který je zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a tyto náklady soud považuje za účelně vynaložené v souvislosti s poskytnutím právní služby, resp. spojené s úkonem právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu. Pokud jde o náhradu cestovních výdajů, základní náhrada za použití vozidla podle § 157 odst. 4 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce“), činí 670,- Kč (tj. 172km x 3,90 Kč/km). Náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu podle § 158 odst. 3 zákoníku práce a § 4 písm. a) vyhlášky č. 440/2016 Sb., činí 335,-Kč (tj. 6,6 l/100km x 29,50 Kč/l x 1,72). Náhrada za promeškaný čas strávený cestou v délce 5 půlhodiny podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu činí 500,-Kč. Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 8.305,- Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Dalibora Lípy.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.).

V Plzni dne 1. září 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost: K.